

Брюксел, 13 юни 2016 г.
(OR. en)

9197/16

ECOFIN 449
UEM 196
SOC 313
EMPL 209
COMPET 283
ENV 328
EDUC 183
RECH 175
ENER 191
JAI 437

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ док. Ком.:	9124/16 ECOFIN 416 UEM 166 SOC 280 EMPL 176 COMPET 253 ENV 297 EDUC 153 RECH 145 ENER 158 JAI 403 - COM(2016) 327 final
Относно:	Препоръка за ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА относно националната програма за реформи на Естония за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Естония за 2016 г.

Приложено се изпраща на делегациите посоченият по-горе проект за препоръка на Съвета, преработен и съгласуван в различните комитети на Съвета въз основа на предложението на Комисията (COM (2016) 327 final).

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от ...

относно националната програма за реформи на Естония за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Естония за 2016 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики¹, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

¹ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. На 17—18 март 2016 г. Европейският съвет одобри приоритетите на годишния обзор на растежа. На 26 ноември 2015 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета², Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който Естония беше посочена като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. В същия ден Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната. Тази препоръка беше одобрена от Европейския съвет на 18—19 февруари 2016 г. и приета от Съвета на 8 март 2016 г.³ Като държава, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Естония следва да гарантира пълното и своевременно изпълнение на тази препоръка.
- (2) Докладът за Естония за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него беше оценен напредъкът на Естония в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., както и по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включва също така задълбочения преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. На 8 март 2016 г. Комисията представи резултатите от задълбочения преглед. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Естония не са налице макроикономически дисбаланси.
- (3) На 28 април 2016 г. Естония представи своята програма за стабилност за 2016 г., а на 10 март 2016 г. своята национална програма за реформи за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

² Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

³ ОВ C 96, 11.3.2016 г., стр. 1.

- (4) Съответните специфични за държавата препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁴, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.
- (5) Спрямо Естония понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В програмата си за стабилност за 2016 г. правителството планира номинален дефицит от около 0,5 % от БВП за периода 2016—2018 г. и балансиран бюджет след този период. В структурно отношение Естония продължава да спазва средносрочната бюджетна цел — структурен баланс — през целия период на програмата. Според програмата за стабилност се очаква съотношението държавен дълг/БВП да остане около 10 % от БВП през 2017 г. и да спадне до около 9,5 % от БВП през 2020 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен за 2016 г., но е оптимистичен за 2017 г. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., структурното салдо се очаква да премине от излишък от 0,6 % от БВП през 2015 г. към бюджетен баланс през 2016 г. и към малък дефицит от 0,2 % от БВП през 2017 г., като това положение може да се счете за близко до средносрочната бюджетна цел. По-нататъшните отклонения ще се оценяват спрямо изискването за поддържане на структурното салдо на равнището на средносрочната бюджетна цел. Въз основа на своята оценка на програмата за стабилност и предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., Съветът е на мнение, че се очаква Естония да спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.

⁴ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

- (6) Естония предприе важни стъпки за подобряване на участието на пазара на труда, включително чрез осъществяване на реформата относно работоспособността. Реформата, която влезе в сила през януари 2016 г. и ще бъде изцяло осъществена от януари 2017 г. нататък, ще повиши цялостното предлагане на работна ръка. Подпомагането на реинтегрирането в пазара на труда на хората, които от дълго време са извън него, ще представлява предизвикателство. Въвеждат се нови активни мерки по заетостта, за да се помогне на бенефициерите на реформата относно работоспособността да влязат и да останат на пазара на труда, а така също са осъществени промени в схемата за финансова подкрепа.
- (7) Естония предприе действия за подобряване на стимулите за работа чрез намаляване на данъчната тежест върху труда на лицата от всички доходни интервали, включително лицата с ниски доходи. Това може да е допринесло за това Естония да има по-ниско равнище на безработица и по-високо равнище на заетост на нискоквалифицираните работници в сравнение със средните стойности за ЕС. Сред вече приетите мерки е и планираното допълнително възстановяване на данъци за лицата с ниски доходи, което следва да започне да се прилага от 2017 г. нататък. Това обаче води до високи пределни ефективни данъчни ставки, при които има риск от създаване на капан на ниските заплати и от насърчаване на плащането на заплати на ръка. Въздействието на тези мерки ще стане известно едва след като им се направи оценка.
- (8) Изпълнението на стратегията „Учене през целия живот 2020“ и на програмата за професионалното образование и обучение за периода 2015—2018 г. допринесе за повишаване на участието в професионалното образование и обучение и за практическата им насоченост спрямо нуждите на пазара на труда. Делът на учениците, които чиракуват в рамките на професионалното си образование и обучение, се очаква да нарасне, но делът на тези, които преждевременно прекъсват професионалното си образование и обучение, остава повод за безпокойство.
- (9) Все още има недостиг на места в заведенията за образование и грижи за деца в ранна детска възраст до 3 години, но положението се подобрява, като всяка година биват създавани допълнителни места.

- (10) В Естония съществува най-голямата разлика в заплащането на мъжете и жените в Съюза, като през 2014 г. тази разлика е била в размер на 28,3 %. Това създава риск от непълноценно използване на потенциала на жените. Разликата в заплащането на жените и мъжете се дължи, наред с други фактори, на основаваща се на полов признак професионална и секторна сегрегация на пазара на труда, на липсата на прозрачност на заплатите в частния сектор и на по-дългите прекъсвания на кариерата при жените поради задължения за полагане на грижи. Правителството обяви поредица от мерки за преодоляване на разликата в заплащането на жените и мъжете. Все още предстои планираните мерки да бъдат приети и приложени, като те включват, наред с другото, подобряване на събирането на данни, възлагане на инспекциите по труда на задачата да следят как работодателите прилагат принципа за равно заплащане, насърчаване на прозрачността на възнагражденията, предоставяне на стимули на бащите да вземат част от родителския отпуск и подобряване на достъпа до детски заведения. В Плана за благосъстоянието за периода 2016—2023 г. са включени цели, насочени към постигане на равенство между половете, и се съдържат мерки за преодоляване на сегрегацията на половете на пазара на труда и за борба със стереотипите. Планирани са мерки за улесняване на тежестта на грижите в семействата и за включването на лицата, полагащи грижи, в пазара на труда, като се очаква това да окаже положително въздействие върху участието на жените на пазара на труда.
- (11) Не във всички общини в Естония е гарантиран достъпът до обществени услуги, а предоставянето по места на качествени услуги в области, като например транспорта, образованието, дългосрочните грижи за възрастни хора и други социални услуги на местно равнище, продължава да бъде предизвикателство. През март 2016 г. правителството представи на парламента законопроект за административна реформа, насочен към откриването на пътя за реформата на местното управление. В реформата се предвиждат доброволни и инициирани от правителството сливания на административни единици с оглед на предлагане на достъпни и качествени услуги и гарантиране на по-ефективно и компетентно управление. Измененият Закон за социалното подпомагане определя минималните изисквания за предоставяне на девет социални услуги, но прилагането му е изложено на риск поради слабости в предоставянето на услугите от общините. Предложената реформа на местното управление все още не е приета.

- (12) Естония има едно от най-високите съотношения на инвестициите спрямо БВП както за частния, така и за публичния сектор. Въпреки това пред страната продължават да стоят някои предизвикателства, свързани с допълнителното подобряване на инвестиционната среда. Естония предприе мерки по изпълнението на стратегията си за научни изследвания, развитие и иновации, озаглавена „Естония, основана на познанието“, и на стратегията за растеж в сферата на предприемачеството, които заедно съставляват рамката за интелигентна специализация. Осигуряването на добро взаимодействие между тези стратегии може да възпрепятства частните инвестиции за научни изследвания, развитие и иновации, особено като се има предвид, че инвестициите на предприятията в изследвания и технологии намаляха до 0,6 % от БВП през 2014 г. и че е малко вероятно Естония да постигне целта си за 3 % от БВП за научни изследвания, развитие и иновации през 2020 г. Броят на предприятията, които си сътрудничат с научноизследователски институти, е ограничен, което води до нисък брой на заявките за патенти. В същото време, през последните години общата структура на износа от Естония на промишлени стоки изглежда се е преориентирала към стоки с ниска стойност. Недостигът на работна ръка и умения може да представлява пречка за по-големи инвестиции в секторите на високите технологии.
- (13) В контекста на европейския семестър Комисията изготви подробен анализ на икономическата политика на Естония и го публикува в доклада за страната за 2016 г. Освен това Комисията направи оценка на програмата за стабилност, националната програма за реформи и последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Естония през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Естония, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид на необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на ЕС чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на национално равнище. Препоръките в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1 и 2 по-долу.
- (14) Предвид тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност и е на мнение, че се очаква Естония да спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.

ПРЕПОРЪЧВА на Естония да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. Да осигури предоставянето и достъпността на висококачествени обществени услуги, по-специално социалните услуги, на местно равнище, наред с другото, чрез приемане и изпълнение на предложената реформа на местното управление. Да приеме и приложи мерки за намаляване на разликата в заплащането на жените и мъжете, включително мерките, предвидени в Плана за благосъстоянието.
2. Да насърчи частните инвестиции в областта на научните изследвания, развитието и иновациите, включително чрез укрепване на сътрудничеството между академичните среди и предприятията.

Съставено в Брюксел на ...година.

*За Съвета
Председател*
